

Tas Batweefchu lauschu draugs.

1837. 9. Septbr.

36ta lappa.

Taunas sinnaš.

Is Nihges. Schat wassarâ, ezschâ Zuhni, Widsemmes waldifchanas teefa no jauna irr pawehlejuse, ka wiffahm muischas-waldifchanahm un polzeijes teefahm zeeti us to buhs raudsiht, lai ne weens zilweks nabbagds eet. Kas teefahm buhs nabbags un kam palihga waijadsehs, to buhs winna draudsei nodoh, lai schi par winnu gahda.

Is Baldohnes. Niswinnâ neddelâ nabbaga fainneeze pahrnahje no Nihges tirgus un ar gauschahm assarahm istahstija, ka winna tur sawu gohtinu brihnum' lehti effoh, pahrdewufe. Gan ar Schihdu ihsten par septin sudraba rubleem bija faderrejusees, tatschu wiltnoeks winnai rublus ne dewis wis, bet ap-almotus skapeif-gabbalus, ko, rakstu sihmes ne mas ne pasihdama, arri labbâ prahcâ effoh peenehmufe; un tik pehz, kad patte ko gribbeja eepirkt, dabbutuse sinnaht to wiltibu, un nomannijuse, ka sudraba rubli weenâ paschâ leelumâ ar skapeif-gabbaleem. — Zittâ gaddâ jau stahstijam, kâ kahds Widsemneeks arri Nihgâ tikke peewilts, neendams ap-almotu grassi par puffs-rubli sudraba. — Lai laudis tok steidsahs gudraki palikt.

Is Londones. Pee daschas pilssehtas pasaulé, wiffwairak Entenderu semmê, jau no wezjeem laikeem sawadas gatwas irr sataifitas preeksch jahjejeem un braujejeem, kas zits ar zittu us naudu gribb derreht, kurram sirgs ahiraki skreeschoht. Sinnams, kad pa schahm gatwahm tahda sirgu skreeschana gaddahs, tad arri pulks lauschu sanahk, woi tik luhkoht ween, woi arri, sawâ starpâ derroht, zits zittam ko nowinneht. Bet nu atrohnahs turpretti pa Entenderu semmi arri dauds zitti zilweki, kas tahdu derreschana un sirgu skreeschana gluschi nosmahde, fazzidami: tas effoh prett paschu kristigu tizzibu un Deewa preekschâ leels kauns un grehks. Zadeht schee arri dsennahs, tahdus preekus, fur un zil warredami, aiskaweht un laudis pamahziht, lai schahdahm tahdahm pasaules leetahm wairs ne eet pakkaf. — Kad treschâ August tanni walsti, ko fauz Stapport, atkal sirgi pa gatwu fahje skreet, un leels bars luhkotaju bija sanahzis, tad weena kristiga draudse ar dseefnu grahmatahm rohka, pa to lauku, kas gatwai blakkam, sapulzejahs, kohpâ dseedadami staigaja gatwai apfahrt un tohs lammaja un nolahdeja, kas tur woi jahje un brauje, woi tik paluhkoja. Laudis palikke dusmigi, ka winnu preekus tã gribbeja aiskaweht, fadewahs un gahje tai kristigai draudsei ar duhrehm

wirfû, bet fchee weenâ gabbalâ dseedadami trihs stundas to pajete, kamehr dascham no winneem jau galwa bija sadausita.

• **Wahz'semneeku labs pawalgš no pluhmehm.**

Wahz'semmé katram semneekam neween saws kohku dahrs pee mahjahm, bet winni arri labbâ prahtâ paschâ zekmallâ auglu kohkus dehsta un apkohpj itt kâ sawus, lai buhtu ir zekla laudim deesgan to jauku Deewa dahwanu. Zif daschs reismanis karstâ wassarâ ar smeekigeem ahboteem moi bumbehreem. Fesberehm moi pluhmehm few pagurruschu firdi lezzina, fwehti pateifdams teem mihteem, kas winnam tē tahdu gahrdumu sagahdajuschu. Un raug', deht sawa leela pulka kohku auglu Wahz'semneekem arri mas bailes no badda; jo lai pee winneem arri fahdâ gaddâ labbiba ne isdohdahs un ir kartuppetu truhkums gaddahs, tatschu kohku auglu winneem deesgan buhs, ar ko glahbtees. Jo winni proht rohs us daschadu wihs few glabbahť lihs seemai un paschaj pawassarai, proht arri no kohku augleem few daschadu pawalgu un ehdeenu fataifihť; bet ihpaschi gahřda un wesseliga ir ta putra, ko no pluhmehm taifa. — Kaut nu gan weht nedš Kursemmé, nedš Widsemmé tik dauds pluhmju kohki rohnahs, kâ Wahz'semmé, tatschu tē saweem lassitajeem jau mahzifim, scho pawalgu fataifihť; jo kuresch zilweks tad ne jau nomanna, ka arri pee mums wiffas mallas jo deenas jo wairak sahkoht dohtees us dahrsu kohpschanu, un zif fimteem semneekem jau kohku dahrsini pee mahjahm.

Dreeksch schahs putras warresi neimt pluhmes, no kaut fahdas sortes tew patihť. Zeiz, tahs sillas, kas wehtu nahť gattawas, effoht tahs labbakas. Wet us to tew wiffwairak ja-luhko, ka winnas wiffas jau pilnigi eenahkuschas un gattawas. — Papreeksch notihri wiffas no puttekteem un teem swekku gabbalineem, wiffstabbaki ar faufu lakkatu; jo no uhdens winnas gluschi ja-isfarga, jo kad weens moi ohts tik drufzin buhs applazzinats, tad jau wiffa tawa putra wairs ne warrehs palift gahřda un pehz ihfa laifa neganti faskahs. Tahs labbi noslauzitas un tihritas pluhmes eeberv' katlâ, tur sagruhd winnas ar kohka stampi un, nedš uhdeni, nedš zittu flapjumu peelehjis, leez katlu us masu ugguni. Pee ugguns paliks pluhmes drihs par beesu putru, bet fchi tew ar gaxru kohka mentni weenâ gabbalâ ja-maifa zaur, lai jel ne peefwilst un nelabbu garschu peenemm, bet lai drihs un weenlihdfigi sahť wirt. Ne mittees maifihť, kamehr pluhmes pawiffam sawahritas un putra wiffzaur paleek weenada. Tad nozell' katlu no ugguns, un laid' putru zaur rettu seetu, ka kaulini atschirrahs. Ja tu winnu ilgi gribbi glabbahť, tad tew weht ohteru reisi to buhs list us ugguni un ar weenadu maifichanu tik ilgi wahriht, kamehr tik beefa, ka wairs no mentnes ne schkirrahs noht. Tad tuhlin, tãpatt karsta, kâ irr, ja-leek tihřs labbi dedsinatšs moi glaseeretšs pohđs. Kad arđsifufe, tad pohdi ar beesu drehbi moi stipru papihri apseenamei un noleekami faufâ dsestrâ weetâ. — Ja dohma, sawu putru drihs istehreht, tad ne waijadsehs winnu ohteru reis wahriht, tad jau pehz pirmas wahřichanas, kad tik kaulini atschkirti, deesgan gat-

tawa buhs, winnu eelife traufds. — Ja tu pehz kahdahm neddekahm nomannifi, ka putra traufds sahft appelleht, tad pellejumus tuhlin ar sinnu waijaga nonemt un to traufu ar putru kahdâ mehreni fildâ weetâ jeb us krahsni lift, lai ne pelle wairs. Kad rahdahs faufs, tad leez' aikal pirmajâ, dsestrâ weetâ.

Zittâs mallâs laudis pluhmehm kaulinus jau preeksch wahrischanas isnemem, un tad gan druszin wairaf putras isdabbu, ne kâ kad zaur feetu kahsch; bet mums schkeet, ka tad arri leelafas puhles effoht un wairaf laika tehroht, wiss-wairaf kad winnu leelâ pulkâ gribb fataisihf.

Ja tif warr buht, tad schi putra tahdâ katlâ ween ja-wahra, kas labbi is-alwohts; bet kam tahda naw, tas gan arri ne-isalwohtâ warrehs wahriht, to-mehr zeeti ja-leef wehrâ: putrai, tif kamehr wahrahs un ne mas ne ilgaki, ne buhs palift katlâ, weenlihd's woi isalwohtâ, woi ne-is-alwohtâ, bet tuhlin, ka no ugguns nozeff, winna ja-isnemem ahra un zittâs traufds ja-leef; jo tahda putra, paschâ katlâ atdsiffufe, ne mas wairs ne derrehs un tawai wesselibai skahdetu, ja drihstetu to eehst. Arri to putru, kas katlam pascham peelippe un kas ar sinnu ja-iskassa, tew buhs mest nohst, un katls tuhlin, tif kad putra isnemta, tihri ja-ismasga un ja-isbersch, ka ne putteklights no ta ne paleef eekschâ.

Ja mentne jeb tas eerohzis, ar ko schi putra katlâ ja-maisa, irr no kohka taifihf un isfkattahs tâ, kâ schi bilde rahda.

Kahdam tif garram waijaga buht, ka tas, ja mas, lihds 2 ohlektis pahr katla mallu sneedsahs, jo wurdama schi putra tif stiprus twaikus laisch un tif tabli lezz ahra, ka zilweks katlam tumumâ ne ware iszeesteas. Warr scho mentni taifihf no kaut kahda zeeta kohka: woi no behrsa, woi no klawas un t. j. pr., bet ne no ohsota woi zitta tahda kohka, kas putrai nelabbu garschu warrehtu doht.

Zannis mallâs, fur veefsti aug, semneeki pahri no scheem lihds ar tahm sakahm tschaumalahm eebere putrâ; jo teiz, zaur to paleekoht lohti gahrda. — Winni few karrâ ruddent leelu pulku tahdas plumju putras preeksch seemas fataifa, un to pehz pa plahneem gabbaleem ar nasi no traufa isgreesch un ar maisi, kâ sweestu, ehd. Brihscham arri ar uhdeni brangu suppi no ta iswahra, brihscham nemm par pawalgu pee daschadeem ehdeeneem.

Raug', leela gudriba gan ne waijadsetu, few tahdu putru iswahriht; bet kaut tif mums jau pluhmju deesgan buhtu! — Lai jel dohdamees winnas audsinahf! — Kam pluhmju sehklas truhst, tas winnas bes maksas tē Ribgâ pee mums warrehs dabbuht.

(G. E.)

Gudribas mahzibas.

29.

Prett warrenu ne leeljees,
Winfch meklehs prett tew atreebtees,
Un tew ar diktas fulfchanas
Morahs no tawas leelibas.

30.

Ir masais blehdis norahjans,
Winfch tapatt laufahs kaitedams,
Un leelu kaiti darritu,
Ja spehki tam ne peetruhktu.

H.

S l u d d i n a f c h a n a.

Dupatt palikke gattawa festa no muhfu grahamatinahm, fo fauzam: "Deewa wahrdu mihlotajeem ohtra fehja." Araddihs lassitajs tur eekschâ: I. diwus spreddikus no pascha luttera, un prohti: to pirmu par Jesus libdsibu no ta leela waffarina un to ohtru par to libdsibu no pasuddufchas awis un pasuddufcha grascha; II. attal daschadas pamahzifchanas pahre tizzibas leetahm un fristigu dshwofchanu, prohti: jauku stahstu ar to wirrakstu: sagta tizziba, un zittus wahrduis, dwehselem par atspirgshanu: no grehfu negantibas, no eepreezinashanas eeksch behdahm, no launas apsinashanas, no leekulibas un no mihlestibas; un III. dseesmu ar to wirrakstu: aishuhgshana preefch wisseem zilwekeem.

Sinna, jif naudas 7. Septbr. = mehn. deenâ 1837 eeksch Rihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Sudr. nauda.		Par	Maksaja:	Sudr. nauda.	
		Rb.	£.			Rb.	£.
1	pohru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1	10	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	7	—
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	—	—	tabaka	—	65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1	75	—	fweefta	2	—
—	ausu	—	65	—	dseltes	—	75
—	firnu	1	50	—	linnu	2	—
—	rupju rudsu = miltu	1	15	—	brakka	1	80
—	bihdeletu rudsu = miltu	1	50	—	fannepu	—	80
—	bihdeletu kweeschu = miltu	2	30	—	schichtu appinu	2	50
—	meeschu = putrainu	1	40	—	neschichtu seb prezzes appinu	1	40
—	eefala	1	5	—	muzzu filku, egju muzza	5	25
—	linnu = sehklas	2	—	—	lasdu muzza	5	35
—	fannepu = sehklas	1	20	—	smalkas fahls	4	20
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	3	—	—	rupjas baltas fahls	4	30
barrotu	wehrschu galku, pa pohdu	1	—	—	wahiti brandwihna, pussdegga	7	—
					divdegga	9	—

Weenu fudraba rubli warreja dabuht par 357 kapeikeem warra naudas.

Rihds 7. September pee Rihges irr atnahufschî 976 fuggi un aishraufuschî 901.

Drihw drilleht. No juhmallas-gubernementu angstas waldischanas pusses:

Dr. C. E. Napier sky.